

На черговому засіданні Президії НАН України 13 березня 2019 року члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь завідувача відділу Інституту електрозварювання ім.Є.О.Патона НАН України члена-кореспондента НАН України С.В.Ахоніна «Тенденції розвитку спеціальної електрометалургії титану в Україні».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, академік-секретар Відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства НАН України академік НАН України Л.М.Лобанов, заступник директора Інституту проблем матеріалознавства ім.І.М.Францевича НАН України академік НАН України С.О.Фірстов, директор Державного підприємства «Науково-виробничий центр «Титан» Інституту електрозварювання ім.Є.О.Патона НАН України, завідувач кафедри Запорізького національного технічного університету доктор технічних наук, професор О.В.Овчинников, академік-секретар Відділення фізики і астрономії НАН України академік НАН України В.М.Локтєв, директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України академік НАН України Я.С.Яцків, директор Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» академік НАН України В.М.Геєць, академік-секретар Відділення хімії НАН України, директор Інституту хімії поверхні ім.О.О.Чуйка НАН України академік НАН України М.Т.Картель.

У доповіді було представлено результати важливих для створення й успішної роботи металургійної галузі титану в Україні наукових досліджень і розробок, що здійснюються в Інституті електрозварювання ім.Є.О.Патона НАН України. Традиційно тут виконуються роботи, спрямовані на практичне використання результатів наукових досліджень. Зокрема, в інституті створено технологію електронно-променевого плавлення сплавів на основі титану та розроблено спеціалізовані електронно-променеві установки для її промислової реалізації, що дозволяють виплавляти зливки масою до 20 тонн.

Відзначалося, що створення в рамках Академії дослідно-промислового виробництва зливок титанових сплавів дозволило вирішити проблему імпортозаміщення високоміцних титанових сплавів для потреб оборонної промисловості держави.

Було висловлено думку про необхідність і далі продовжувати співпрацю з вітчизняними підприємствами у створенні титанових напівфабрикатів (поковок, прутків, труб тощо) та виробів, особливу увагу приділивши організації виробництва витратних матеріалів (порошків та дроту) з титанових сплавів для потреб новітньої індустрії адитивних технологій.

Важливим питанням, як було зауважено, є також вирішення проблем сертифікації вітчизняних напівфабрикатів титанових сплавів для авіабудівної та інших галузей промисловості України.

Президія НАН України ухвалила відповідний проект постанови.

Далі Президія НАН України заслухала і обговорила доповідь директора Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» академіка НАН України В.М.Гейця про результати виконання цільового наукового проекту «Економічні, техніко-технологічні та екологічні імперативи цільового розвитку енергетики України».

У доповіді та виступах академіка НАН України Б.Є.Патона, директора Головної астрономічної обсерваторії НАН України академіка НАН України Я.С.Яцківа, Віце-президента НАН України, голови Секції хімічних і біологічних наук НАН України академіка НАН України В.Г.Кошечка, академіка-секретаря Відділення фізики і астрономії НАН України академіка НАН України В.М.Локтева, голови Північно-Східного наукового центру НАН України та МОН України, генерального директора Державної наукової установи «Науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів» НАН України» академіка НАН України В.П.Семиноженка було представлено перелік заходів з реалізації нової енергетичної політики, розроблених на основі довгострокових сценаріїв взаємоузгодженого розвитку економіки та енергетики України і оцінювання обсягів споживання основних видів енергоресурсів, Президія НАН України зауважила, що реалізація цільового проекту стала досить вдалим прикладом проведення міждисциплінарних досліджень установами першої та третьої секцій Академії і цей досвід має бути збережений.

У процесі досліджень було налагоджено тісну співпрацю з цілою низкою провідних міжнародних організацій, які опікуються питаннями узгодженої політики розвитку енергетики, зокрема з Об'єднаним науковим центром Єврокомісії та Міжнародним інститутом прикладного системного аналізу. Важливим є й те, що результати досліджень за цим проектом вже використано органами влади при підготовці важливих державних документів.

Було підкреслено, що як свідчить перелік виявлених в процесі дослідження викликів довгострокового розвитку енергетики, переважна більшість серед них зосереджена у економічній та політичній площинах. Так, одним з важливих напрямів трансформації енергетики і економічної системи загалом має бути забезпечення розвитку низьковуглецевої економіки. Тому перед фахівцями НАН України постають завдання із наукового обґрунтування шляхів досягнення оптимальної взаємопов'язаності політики низьковуглецевого розвитку із національними пріоритетами.

Було прийнято проект постанови з цього питання.

Крім того, Президія НАН України затвердила зміни до складу Національної комісії з питань Червоної книги України; прийняла рішення щодо проведення VII Національного конгресу з біоетики у вересні-жовтні 2019 року й погодила основні теми та відповідні заходи; заслухала інформацію головного вченого секретаря НАН України академіка НАН України В.Л.Богданова про стан реалізації рекомендацій Заключного звіту незалежного європейського аудиту національної системи досліджень та інновацій України, який у 2016 році здійснила незалежна комісія експертів у рамках програми «Горизонт 2020»; також було розглянуто низку кадрових і організаційних питань й прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України